

MARZEC NIEMIECKICH BIAŁYCH

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

8492

artykuł Radka, umieszczony w "Prawdzie"
z dn. 9 września 1921 r.

Wypadki w Niemczech, które doprowadziły do zabójstwa Erzbergera i szerokiego ruchu mas robotniczych przeciwko białym, przypominają bardzo zaburzenia marcowe, które z powodu niecierpliwości komunistów niemieckich zakończyły się dla nich porażką i to w czasie, kiedy wzrastały właśnie szanse powodzenia ruchu komunistycznego. Jest to sprawa, nad którą warto się zastanowić, gdyż w ten sposób poznamy mechanizm rozwijającej się w Niemczech wojny domowej.

Czem są właściwie niemieccy biali? Gdyby byli li tylko grupą dymisjonowanych oficerów, którzy stracili pozycję w życiu społecznym Niemiec, dzięki zniesieniu imperjalizmu niemieckiego, a nie mogą znaleźć zastosowania w warunkach obecnych - to ruch białych nie miałby poważnego znaczenia. Lecz sprawa przedstawia się inaczej.

Poza białymi stoi cała klasa właścicieli ziemskich, która straciła znaczną część wpływów w zarządzie krajem i której nienawiść do rządu potęguje ruch zrzeszających się swobodnie robotników rolnych, oraz koła przedstawicieli wielkiego przemysłu, marzący o przeszłości, kiedy niemiecki kapitał finansowy miał zamiar zawojować świat. Białych jednoczy nie tylko tęsknota za przeszłością, nie tylko nienawiść do republiki karjerowiczów, lecz i nadzieja na lepszą przyszłość pod berłem odrodzonej monarchji Hohenzollernów. W związku z upadkiem kapitalizmu niemieckiego pośród proletaryzujących się szerokich mas drobnej burżuazji - urzędników państwowych, ludzi wolnej profesji następuje rozdwój. Jedna część przechodzi do socjaldemokratów lub niezawisłych, druga - do obozu skrajnej reakcji, kierując się tem, że za czasów kajzerak kufel piwa kosztował 20 fenigów, obecnie zaś 2 marki. Dzięki temu niemieccy biali wywierają wielki wpływ na społeczeństwo, zdając sobie jednak sprawę, że ze względu na sytuację międzynarodową znajdują się w warunkach niepomyślnych.

Zrozumiałem jest, że koalicja współczuje dążeniom społecznym niemieckich białych, lecz niemieccy biali są równocześnie wcieleniem myśli o rewanzu i odbudowie imperjalizmu, zniszczonego przez zwycięstwo koalicji. Z tego względu sprzymierzeńcy powinni się zapatrywać krytycznie na ruch niemieckich reakcyj-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
~~NACZELNE DOWÓDZTWO WXPX~~
(SZTAB GENERALNY)

Warszawa, dn. 20.X. 1921 r.

Oddział II Informacyjny

Nr 8492 /II.

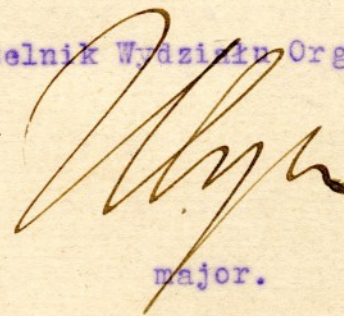
Do

Adjutantury Generalnej

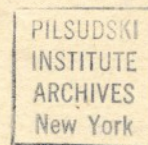
Przesyła się przy niniejszym artykuł Radka p.t.

"Marzec niemieckich białych" umieszczony w "Prawdzie" z dn. 9.IX.21.

Naczelnik Wydziału Organizacyjnego

major.

nistów. Z drugiej strony reakjoniści niemieccy rozumieją, że Niemcy są rozbrojone, że w chwili obecnej rozpoczęcie wojny jest niemożliwym, a więc, gdyby teraz doszli do władzy, i porozumienia ^{musieli} wykonać traktat Wersalski. Wtedy, gdy cała agitacja przeciw republice burżuazyjnej opiera się na twierdzeniu, że republika burżuazyjna jest lokajsko posłuszną koalicji. Dlatego też sztab białych rozumie, że z zagarnięciem władzy czekać należy chwili, gdy starcia pomiędzy sprzymierzeńcami zaostrej się do tego stopnia, że możliwym będzie liczyć na pomoc jednego z pośród państw koalicyjnych, lub też gdy wypadki na Wschodzie pozwolą reakjonistom niemieckim znaleźć tam punkt oporu przeciw sprzymierzeńcom. Orientacja wschodnia reakjonistów posiada dwa obozy. Jeden z nich widział w Rosji sow. siłę antykoalicyjną, na której należy się oprzeć i koordynować z nią akcję własną. Zrozumiałem jest, że ze względu na charakter republiki sowieckiej nie posiadającej uznania generalicji niemieckiej, a tym mniej junkrów oraz kapitalistów - kierunek ten posiadał niewiele stronników. W kołach politycznie odpowiedzialnych nie wychodził on nigdy poza ramki pewnej inscenizacji. Pomiędzy zaś młodymi doprowadził do wytworzenia tak zwanych bolszewików narodowych, którzy przyszli do wniosku, że jeżeli koniecznym jest szukanie punktu oparcia na wschodzie - należy zmienić orientację społeczną drogą dojścia do porozumienia z klasą robotniczą na podstawie "zeuropeizowanego umiarkowanego bolszewizmu". Większość białych orientacji wschodniej liczyła bezpośrednio na zwycięstwo białych w Rosji i popierała ich w nadziei, że zwycięska kontr-rewolucja zmuszoną będzie wystąpić przeciw koalicji w celu osiągnięcia przejrzenia Wersalskiego traktatu, niweczącego znaczenie polityczne Rosji w sytuacji międzynarodowej. Co się tyczy stosunku do Anglii, to ekonomiczno-kierowniczy element białych, grupa Stinnesa, liczy przede wszystkim na to, że Anglicy nie będą w stanie o własnych siłach eksploatować ekonomicznie Rosję i że będą potrzebowali pomocy kapitału niemieckiego, rozporządzającego aparatem gospodarczym bardziej odpowiednim dla zastosowania i znającego lepiej warunki miejscowe. Klika zaś Ludendorfa pokłada nadzieję w tym, że po zniszczeniu niemieckiej floty, Anglia będzie potrzebowała sił zbrojnych Niemiec w celu walki z tendencją utworzenia hegemonii francuskiego imperjalizmu na kontynencie europejskim. W związku z podobnymi nadziejami Ludendorff et compagne przygotowują się do rozprawy z Polską, głównym wasalem Francji i podstawowym czynnikiem pokoju Wersalskiego w Europie wschodniej. Niemcy gotowi posunąć się nawet dalej - o ile sytuacja międzynarodowa skłoni Anglię do zmiany polityki rosyjskiej - odegrają oni rolę

ARCHIVES
New York

ARCHIVES
New York
PILSUDSKI
INSTITUTE

64
PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

67

angielskich najmitów na Wschodzie w nadziei otrzymania wynagrodzenia.

Podobna polityka sprzeczności obliczona jest na daleką metę. Lecz stawiając sobie tak daleki cel panowie biali zmuszeni są prowadzić bardzo jaskrawą agitację, agitację, którą objąć musi wszystkie kwestje polityczne oraz ekonomiczne. W tym celu zmuszeni są zdobywać sympatję mas drobnoburżuazyjnych, urzędników, inteligencji, które bardzo ucierpiały z powodu upadku kapitalizmu, gdyż nie jest wystarczającym pocieszeniem ich widokami na przegrupowanie klas. Masy te potrzebują natychmiastowej pomocy i określonych naseł. Sprzeczności w zastosowaniu praktycznym zamierzonych planów oraz konieczność agitowania w danym kierunku powodują przedwczesne wystąpienia w czasie których zdeklasowane elementy społeczne, ogarnięte przez fanatyzm działają wcześniej nim należy z punktu widzenia białej strategji. W ten sposób powstał w marcu 1920 r. ruch Kappa, w ten sam sposób doszło do zajść obecnych.

Obečna sytuacja w Niemczech sprzyja rozrostowi się i lewicy komunistycznej, i białych. Nowa fala drożyzny oraz 100 milionów podatków wywołują olbrzymi ferment pośród drobnej burżuazji i pośród proletariatu. Wielki kapitał i obywatele ziemscy są wrogami tych podatków o ile zmuszeni są je opłacać. Źródłem nowych podatków jest pokój Wersalski oraz rząd wprowadzający je w życie, rząd, który w maju przyjął ultimatum sprzymierzeńców. Obywatelstwo i kierownicy wielkiego przemysłu starają się pogrupować dokoła siebie drobną burżuazję deklarując: precz z rządem kapitulacji przed koalicją - nie będziemy wtedy zmuszeni opłacać podatków. W chwili olbrzymiego podniecenia mas robotniczych, które utrudnia panom socjal-demokratom stojącym u steru wprowadzenie w życie programu podatkowego, przyjętego przez ich własną partję, jako partję rządową, wytwarza się niebezpieczeństwo, że biała agitacja i ruch białych mogą się przekształcić w olbrzymi ruch narodowy, ogólną walkę się białych i czerwonych. Sfery rządowe spoczywające na kruchych podstawach, gdyż nowe podatki wywołają niezadowolenie nie tylko robotników z partji Szejdemana, lecz i robotnicy oraz rzemieślnicy centrum katolickiego - znajdują się w wielkim niebezpieczeństwie. Jeżeli zdecyduje się na społeczną radykalizację swego programu podatkowego będzie to krokiem, który przerzuci cały element kapitalistyczny na stronę białych. Jeżeli zaostrzy kapitalistyczny charakter swego programu, zmusi socjal-demokratów do utworzenia opozycji i rozpęta żywioł proletariatu. W atmosferze oczekiwanej walki biali popełnili ten sam błąd, co i nasi towarzysze w marcu. Bezpośrednie wystąpienie poprzedzone przez agitację protestu, będąc faktem terroru politycznego, dało rządowi możność, a właściwie zmusiło

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

rząd, unikający walki, do akcji obronnej.

Nie jest to dla nich niebezpiecznem, gdyż obecny rząd republikański do tego stopnia obawia się każdej walki z białymi, że nie wyrządzi im żadnej krzywdy i po upływie kilku dni pozostawi im zupełną swobodę działania. Ważniejszym jest to, że ruch prawych wywołał obawę grożącego białego przewrotu pośród mas robotniczych i podobnie jak podczas ruchu Kappa wzbudził dążenie do zjednoczenia się proletariatu. Obecne wystąpienie robotników, rozpraszane przez nich w wielu miastach białych demonstracji, wytwarza pomiędzy nimi poczucie siły oraz warunki sprzyjające jednoczeniu się przeciw drożyznie i nowym podatkóm i jednoczeniu się do walki, mogące się stać ogólnie polityczną. Błędy białych przyczyniają się do poprawienia omyłek popełnionych przez czerwonych w marcu. Mamy nadzieję, że komuniści niemieccy wezmą to pod uwagę.